



Š i f r a k a n d i d a t a :

--

**Državni izpitni center**



M 2 2 1 1 0 3 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

# SLOVENŠČINA

==== Izpitna pola 1 ====

Šolski esej (najmanj 600 besed)

**Sreda, 4. maj 2022 / 120 minut**

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:*

*Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.*

*Priloga z izhodiščnim besedilom za razlagalni/interpretativni esej in konceptna lista so na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.*

**SPLOŠNA MATURA**

## NAVODILA KANDIDATU

**Pazljivo preberite ta navodila.**

**Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.**

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje navodila za razpravljalni in razlagalni/interpretativni esej. Eseg naj obsega najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50.

V preglednici zaznamujte izbrani esej z "x".

1.	2.

Pišite v izpitno polo z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiv esej bo ocenjen z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

*Ta pola ima 20 strani, od tega 2 prazni.*



V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.



### Konceptni list



**Konceptni list**

Empty rectangular box for writing.



M 2 2 1 1 0 3 1 1 0 5

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

## Konceptni list



**Konceptni list**

Empty rectangular box for writing.



## Priloga k izpitni poli 1 (M221-103-1-1)

**Andrej Hieng: Čudežni Feliks** (odlomek)

Andrej Hieng: Čudežni Feliks. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2021. 92–94.

Ko se je dodobra prebudil, je pogledal na uro: polnoč in dvajset minut. Z dvorišča je bilo slišati korake po pesku: koraki s premori, prihajajoči, odhajajoči, zastajajoči koraki; v premorih se je oglašal ženski glas, ki je bil toliko pridušen, da se ni dalo razložiti, kaj govori, zvenelo je kakor preklinjanje, pa spet vzdihovanje.

Stopil je k oknu in pošpegal izza zastora.

Visoka mesečina je bila zalila pokrajino, pregrade med nebom in zemljo so se na mnogih krajih sesule. Sinja srebrnina je razmehčala obrise kostanjev, sence lip pa so bile prosojne in nemirne ko voda.

Videl je, da je pred hišo teta, gospa Štefanija. Kakor zbegana seterka je begala sem in tja; prihajala je izza vogala, od vhodnih vrat, potlej se je na vogalu ustavila, strmela v noč pa se zapodila pod okni zahodnega trakta, kjer so rasle vrtnice. Bila je v spalni srajci, ogrnjen je imela pled, od katerega so visele dolge svilene rese.

– Moj bog! Moj bog! je vzdihovala.

Feliks je bilo seveda takoj jasno: Leonid Jurjevič se še ni vrnil, grozna skrb jo stresa. Razumel je, čeprav ni imel izkušenj. (Mama je vzdihovala samo v sanjah. Slišal jo je skozi zid, a njeno vzdihovanje je bilo nemočno, v njem ni bilo nič drugega kakor resignacija in odpuščanje. Komu je odpuščala?)

Gospa Štefanija se je ustavila in začela potihoma šteti. Očitno je štela, ker je hotela ukaniti čas. Ob vsaki desetici je napravila premor. Prišla je do sto dvajset. Odnehala je. Brnila je v pesek, da je zletel na vse strani, in zavihtela pest, kot bi grozila nevidnemu sovražniku. Čuk se je oglašal.

Tedaj se je v smeri Resnega sprožil pramen svetlobe. Pramen se je začel premikati, zavijal je sem in tja, gor pa dol, kakor je pač zavijala cesta, izrezoval je dolge rumene trikotnike iz srebrne pokrajine. Dvojna čarovnija: mesec in avtomobilski žarometi; njive, travniki, gozdiči, skupine hiš in kozolci so vstajali v pogled, kot da jih je kdo splašil iz spanja, bili so presunljivo nazorni in hkrati popolnoma neresnični. Feliks je vedel, da se ob tej uri zlepa kdo ne bo vozil po resenski cesti, tudi je bilo v celem okolišu premalo avtomobilov za večji promet: očitno se je bližal slavni Kalmusov Horch, ki so ga bili odpeljali na preizkusno vožnjo.

Teta je prišla do vogala. Desni konec pleda je vrgla čez levo ramo, in ker je odtlej stala nepremično, je bila podobna kipu z lasuljo. (Lasje so se svetlikali.) Feliks sploh ni pomislil, koliko časa traja vse skupaj, saj je bil kakor uročen od noči in od igre in od njenih razkoračenih nog. Ženska, ki jo je opazoval, je vsebovala obe hčeri, torej dve njegovi vznemirjenji.

Zmerom bližje, zmerom glasneje; avtomobil je prečkal banovinsko cesto in železniški prelaz ob mostu, zavil je mimo tako imenovane vahtarjeve bajte, prišel je do gabrovega nasada, tam so žarometi že dosegli Kalmusovo hišo, potem se je zasukal k lipam in vogalu: gospa je prišla v slepečo luč.

Avtomobil se je ustavil. Streho je imel odgrnjeno. Glas motorja je klokotaje zamrl, oblaček izpuha pa se je v dveh vrtnicah zazibal v mesečino. Leonid Jurjevič je bil zmršen, blodil je s pogledom, preden je našel prijateljico.

– Pripeljal sem ga domov! je vzkliknil s hripavim glasom in na široko zakolobaril z roko. Nocoj bo še doma! Nisem jim ga dal! Ne! Naj pridejo jutri! Vrgel sem jih ven. Rekel sem jim: jutri, gospôda! jutri, gospôda mesarji in šlosarji! A domani! Bagage! Jutri! Beti jim bo dala ključe, jaz pa se bom zaprl v črno sobo, da mi ne bo treba gledati.

– Lavočka, skoraj sem znorela od strahu, ko te ni bilo toliko časa! In kakšen si prišel, moj bog!







## 1. RAZPRAVLJALNI ESEJ

Izberite eno od možnosti.

### IZJEMNI POSAMEZNIK V IZJEMNIH ČASIH?

Predstavite osrednji književni osebi obeh romanov (*Čudežni Feliks*, *Veliki Gatsby*) in ju primerjajte glede na družinske in družbene okoliščine, v katerih se znajdeti. Pojasnite, katere vrednote ju vodijo v življenju. Na podlagi uvodnega vprašanja o izjemnosti oseb in časa utemeljite, ali sta osebi res izjemna posameznika. Presodite, ali sta za vas kot sodobnega bralca osebi prikazani prepričljivo.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.  
Esej naj obsega najmanj 600 besed.

**ALI**

### TUJSTVO V ČUDEŽNEM FELIKSU

»Znamenito večno tujstvo. Prilagodljivost z vgrajenimi zavorami. Hitro učenje tujih jezikov. In malo goljufivosti, kajne?« (A. Hieng: *Čudežni Feliks*)

Predstavite najpomembnejša tujca v *Čudežnem Feliksu* in primerjajte njun vpliv na ženske osebe v romanu. Presodite, ali ima kateri od obeh tujcev pomembnejšo vlogo v pripovedi od drugega tujca. Utemeljite, kateri od obeh tujcev je prepričljivejši za vas kot sodobnega bralca. Presodite tudi, ali je prepričljivost prikaza tujstva v romanu primerljiva z enim od besedil, ki ste ga obravnavali pri pouku slovenščine.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.  
Esej naj obsega najmanj 600 besed.

## 2. RAZLAGALNI/INTERPRETATIVNI ESEJ

### Andrej Hieng: *Čudežni Feliks* (odlomek)

Andrej Hieng: *Čudežni Feliks*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2021. 92–94.

V odlomku je Feliks opazovalec dogajanja na dvorišču. Pojasnite, kako se že na začetku odlomka nakazuje dramatičnost prihodnjega dogajanja. Predstavite čustveno stanje gospe Štefanije v odlomku in pojasnite, kako so jezikovna-slogovna sredstva učinkovala na vaše doživljanje njenega čustvenega stanja. Ali po vašem mnenju Feliks le neprizadeto opazuje dogajanje ali se v tetine občutke tudi vživlja? Svojo presojo utemeljite. Pojasnite vedenje Skobenskega in gospe Štefanije na koncu odlomka, tako da ga povežete ali s predhodnim ali z nadaljnjim dogajanjem v romanu.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.  
Esej naj obsega najmanj 600 besed.





NASLOV IZBRANEGA ESEJA

Blank lined area for writing the title of the essay.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.



M 2 2 1 1 0 3 1 1 1 2

A large rectangular area containing 25 horizontal lines, spaced evenly, for writing.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.



A large rectangular area containing horizontal lines for writing.



V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.



M 2 2 1 1 0 3 1 1 1 5

A large rectangular area with horizontal lines for writing.









M 2 2 1 1 0 3 1 1 1 8

A large rectangular area containing 20 horizontal lines, intended for handwritten answers.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.





M 2 2 1 1 0 3 1 1 2 0

Lined writing area with 20 horizontal lines.